

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15.08.1975, sp. zn. 11 Co 363/75, ECLI:CZ:MSPH:1975:11.CO.363.1975.1

Číslo: 19/1979

Právní věta: Prominutí notářského poplatku z převodu nemovitosti poplatníkovi, jímž je převodce, neznamená nedobytnost tohoto poplatku, nýbrž zánik poplatkové pohledávky, takže její uhrazení nelze uplatňovat vůči nabyvateli, který za tento poplatek ručí.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 15.08.1975

Spisová značka: 11 Co 363/75

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky notářské, Převod vlastnického práva

Předpisy: 24/1964 Sb. § 9

§ 23

§ 31

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 19/1979 sb. rozh.

Prominutí notářského poplatku z převodu nemovitosti poplatníkovi, jímž je převodce, neznamená nedobytnost tohoto poplatku, nýbrž zánik poplatkové pohledávky, takže její uhrazení nelze uplatňovat vůči nabyvateli, který za tento poplatek ručí.

(Usnesení městského soudu v Praze z 15. 8. 1975, [11 Co 363/75](#))

Státní notářství pro Prahu 1 svým rozhodnutím vyměřilo notářský poplatek z převodu rodinného domku se stavební parcelou, a to oběma kupujícím jako ručitelům, když rozhodnutím předsedy městského soudu v Praze bylo vyhověno žádosti prodávající o prominutí notářského poplatku z převodu nemovitosti. Poplatek byl vyměřen nabyvatelům v celkové výši 4640 Kčs (po odečtení 400 Kčs, které zaplatila prodávající už v roce 1971), každému po 2520 Kčs ve smyslu ustanovení § 6, § 9 a § 23 zákona č. 24/1964 Sb. o notářských poplatcích a podle přílohy k vyhlášce č. 25/1964 Sb., sazebníku II (obecná sazba poplatku), a to ze dvou základů po 28 000 Kčs devíti procenty.

Proti tomuto rozhodnutí podali odvolání kupující, ve kterém namítali jedna, že právo na vyměření

převodního poplatku je promlčeno podle ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 24/1964 Sb., protože od doby, kdy se státní notářství dovědělo o skutečnosti, která je předmětem poplatku (tj. od roku 1971), uplynuly více než 3 roky, jednak že za poplatek neručí, protože byl celý nedoplatek poplatku prodávající zmíněným rozhodnutím předsedy městského soudu v Praze prominut. Je-li poplatek prominut, chybí tu pohledávka a nemůže být tedy uplatňováno ručení za neexistující pohledávku. Z těchto důvodů odvolatelé navrhli, aby poplatkové rozhodnutí bylo v celém rozsahu zrušeno.

Městský soud v Praze odvoláním napadené rozhodnutí státního notářství o vyměření poplatku z převodu nemovitosti zrušil a řízení o notářském poplatku zastavil.

Z odůvodnění:

Z ustanovení § 23 zákona č. 24/1964 Sb. o notářských poplatcích vyplývá, že charakteristickým rysem institutu ručení je jeho akcesorická povaha ve vztahu k závazku hlavnímu, tedy k povinnosti samotného poplatníka (v daném případě k povinnosti převodkyně). Tato akcesorická povaha se projevuje ve třech směrech. Předně v tom, že vedlejší povinnost ručitele předpokládá existenci hlavní povinnosti poplatníka, tedy splatnost existujícího dluhu. Dále v tom, že povinnost ručitele nastupuje až tehdy, jestliže poplatník svůj dluh nesplnil, i když byl o jeho zaplacení řádně upomenut, a konečně v tom, že vedlejší povinnost ručitele trvá jen po tu dobu, po kterou trvá povinnost poplatníka.

V daném případě není splněn ani jeden z těchto tří předpokladů pro vedlejší povinnost ručitelů. Skutečnost, že převodní poplatek byl poplatníci prominut, znamená zánik této povinnosti, nikoli nedobytnost poplatníka. Povinnost ručitelů by totiž mohla nastoupit jen tehdy, jestliže by poplatník byl marně vyzván k placení, k čemuž však nedošlo. Nejde tedy již o nedobytnost splatné pohledávky ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1, věta první, zákona č. 24/1964 Sb., ale o neexistenci této pohledávky, a tedy o nemožnost vymáhat její splnění na ručitelích. Také ve výše zmíněném rozhodnutí předsedy městského soudu v Praze, kterým byl poplatek převodkyni prominut, se výslovně uvádělo, že poplatek je trvale odepsán.

Ani další předpoklad pro možnost vymáhání převodního poplatku na ručitelích není v této věci splněn. Ze spisu vyplývá, že státní notářství se dovědělo o skutečnosti, která je předmětem poplatku, 23. 4. 1971, přičemž rozhodnutí o vyměření převodního poplatku bylo vydáno 10. 6. 1975. Z toho plyne, že ve smyslu ustanovení § 31 odst. 2 citovaného zákona nelze již vyměřit ani vymáhat poplatek či doplatek vyměřeného poplatku, neboť od konce kalendářního roku, v němž se státní notářství dovědělo o skutečnosti, která je předmětem poplatku, uplynulo do vydání napadeného rozhodnutí více než 3 roky. I zde se uplatňuje akcesorita ručitelského závazku, a proto spolu s prekluzí hlavní pohledávky by tedy došlo i k zániku závazku vedlejšího, protože ručitelský závazek nemá samostatnou prekluzivní lhůtu.

Z uvedených důvodů bylo rozhodnutí státního notářství jako nesprávné zrušeno a řízení o vyměření notářského poplatku z převodu nemovitosti bylo zastaveno.